Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
JEANA RICHARDA DE LA TOURA,
predstavljeni 18. junija 2024[1]

Zadeva C-240/23

Herbaria Kräuterparadies GmbH
proti
Freistaat Bayern

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija))

„Predhodno odločanje – Kmetijstvo in ribištvo – Ekološka pridelava in označevanje ekoloških proizvodov – Uredba (EU) 2018/848 – Pravila ekološke pridelave – Člen 16 – Člen 33 – Označevanje – Logotip ekološke pridelave Evropske unije – Pogoji uporabe – Člena 45 in 48 – Uvoz enakovrednih ekoloških proizvodov iz priznane tretje države na trg Unije – Navedba glede ekološke pridelave – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 20 – Enako obravnavanje“

I. Uvod

1. Družba Herbaria Kräuterparadies GmbH (v nadaljevanju: Herbaria) od leta 2012 izpodbija odločbo Freistaat Bayern (dežela Bavarska, Nemčija), ki ji prepoveduje uporabo navedbe o postopku ekološke pridelave pri označevanju, oglaševanju in trženju mešanice sadnih sokov in zeliščnih izvlečkov, ki poleg ekoloških proizvodov vsebuje vitamine, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat, ki ne izvira iz ekološkega kmetovanja.

2. Sodišče je s prvo sodbo potrdilo razlago dežele Bavarske, da v takem primeru ni mogoče uporabljati logotipa ekološke pridelave Evropske unije in kakršne koli navedbe o ekološki pridelavi.[2] Družba Herbaria je sprejela to odločbo ter trdi, da je prišlo do kršitve enakosti njenega proizvoda in podobnega ameriškega proizvoda, ki so mu dodani vitamini, ki niso rastlinskega izvora, in neekološki železov glukonat, ki pa je priznan kot proizvod, ki je bil ekološko pridelan v Združenih državah Amerike, in se kot tak lahko trži na ozemlju Unije z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, ker so Združene države priznane kot tretja država, v kateri veljajo enakovredna pravila pridelave in nadzora.

[1] Jezik izvirnika: francoščina.

[2] Sodba z dne 5. novembra 2014, Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, v nadaljevanju: sodba Herbaria I, EU:C:2014:2335).

3. Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago, prvič, člena 16(1), člena 30(1), člena 33(1), člena 45(1) in člena 48(1) ter točke 2.2.2(f) dela IV Priloge II k Uredbi (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007[3] ter, drugič, člena 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah[4].

4. Sodišče bo na podlagi tega predloga lahko pojasnilo, kako je treba uporabljati logotip ekološke pridelave Evropske unije pri uvozu ekološko pridelanih proizvodov. Sodišču predlagam, naj odgovori, da so proizvodi, uvoženi na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91,[5] in Uredbe 2018/848, lahko označeni s tem logotipom, ki ga v istem vidnem polju spremljajo obvezne navedbe izvora surovin in države izvora preverjanja skladnosti, ne da bi bilo s tem kršeno načelo enakosti, zaščiteno s členom 20 Listine.

II. Pravni okvir

A. Uredba (ES) št. 834/2007

5. V uvodnih izjavah 1 in 33 Uredbe št. 834/2007 je bilo navedeno:

„(1) […] Postopek ekološke pridelave igra […] dvojno družbeno vlogo: po eni strani oskrbuje specifičen trg in s tem zadošča povpraševanju potrošnikov po ekoloških proizvodih, po drugi strani pa zagotavlja javne dobrine in s tem prispeva k varovanju okolja, dobremu počutju živali in razvoju podeželja.

[…]

(33) Ekološkim proizvodom, uvoženim v [Unijo], bi bilo treba dovoliti vstop na trg [Unije] kot ekološkim proizvodom, če so bili proizvedeni v skladu s pravili pridelave in so bili podvrženi nadzornim sistemom, ki so skladni z zakonodajo [Unije] ali so enakovredni nadzornim sistemom po zakonodaji [Unije]. Poleg tega bi morali imeti proizvodi, uvoženi v okviru enakovrednega sistema, potrdilo, ki ga izda pristojni organ, priznani nadzorni organ ali izvajalec nadzora zadevne tretje države.“

6. Člen 19 te uredbe, naslovljen „Splošna pravila o pridelavi predelane hrane“, je v odstavku 2(b) določal:

„Za sestavo ekološko predelane hrane veljajo naslednji pogoji:

[…]

(b) lahko se uporabijo samo dodatki, predelovalni pripomočki, arome, voda, sol, pripravki iz mikroorganizmov in encimov, minerali, snovi v sledeh, vitamini ter aminokisline in drugi mikroelementi, če so bili v skladu s členom 21 odobreni za uporabo v ekološki pridelavi;“

[3] UL 2018, L 150, str. 1.

[4] V nadaljevanju: Listina.

[5] UL 2007, L 189, str. 1.

7. Člen 23 navedene uredbe, naslovljen „Uporaba izrazov, ki se nanašajo na ekološko pridelavo“, je v odstavku 1 določal:

„Za namene te uredbe se šteje, da je proizvod označen z izrazi, ki se sklicujejo na postopek ekološke pridelave, če so pri označevanju, v reklamnem gradivu ali poslovnih dokumentih takšen proizvod, njegove sestavine ali snovi za krmo opisani z izrazi, iz katerih lahko kupec sklepa, da so proizvod, njegove sestavine ali surovine za krmo pridobljeni v skladu s pravili iz te uredbe. Zlasti izrazi iz Priloge, njihove izpeljanke ali okrajšave kot sta ‚bio‘ in ‚eko‘, se lahko posamezno ali skupaj uporabljajo po vsej [Uniji] v katerem koli jeziku [Unije] za označevanje in oglaševanje proizvoda, ki izpolnjuje zahteve, določene s to uredbo, ali v skladu z njo.

Za označevanje in oglaševanje živih ali nepredelanih kmetijskih proizvodov se lahko izraze, ki se sklicujejo na postopek ekološke pridelave, uporabi samo, če so bile poleg tega vse sestavine tega proizvoda tudi pridelane v skladu z zahtevami, določenimi s to uredbo.“

8. Člen 24 te uredbe, naslovljen „Obvezne navedbe“, je določal:

„1. Če se uporabijo izrazi iz člena 23(1):

(a) se na označbi navede tudi šifra nadzornega organa ali izvajalca nadzora iz člena 27(10), pristojnega za nadzor nad izvajalcem dejavnosti, ki je izvedel zadnjo fazo pridelave ali postopek priprave;

(b) se v zvezi s predpakirano hrano na označbi navede tudi logotip Skupnosti iz člena 25(1);

(c) se v primeru uporabe logotipa Skupnosti v istem vidnem polju kot logotip navede tudi kraj, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, po potrebi v eni od naslednjih oblik:

– ‚Kmetijstvo EU‘, če so bile surovine kmetijskega izvora pridelane v EU,

– ‚Kmetijstvo izven EU‘, če so bile surovine kmetijskega izvora pridelane v tretjih državah,

– ‚Kmetijstvo EU/izven EU‘, če je bil del surovin kmetijskega izvora pridelan v [Uniji], del pa v tretjih državah.“

[…]

Uporaba logotipa Skupnosti iz člena 25(1) in navedba iz prvega pododstavka sta neobvezni za proizvode, uvožene iz tretjih držav. Če pa je na označbi naveden logotip Skupnosti iz člena 25(1), je na označbi tudi navedba iz prvega pododstavka.

2. Navedbe iz odstavka 1 so na vidnem mestu, tako da so zlahka opazne, čitljive in neizbrisljive.

[…]“

9. Člen 25 Uredbe št. 834/2007, naslovljen „Logotipi ekološke pridelave“, je določal:

„1. Logotip ekološke pridelave Skupnosti se lahko uporabi za označevanje, predstavitev in oglaševanje proizvodov, ki izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.

[…]

2. Nacionalni in zasebni logotipi se lahko uporabijo za označevanje, predstavitev in oglaševanje proizvodov, ki izpolnjujejo zahteve iz te uredbe.

[…]“

10. Člen 32 te uredbe, naslovljen „Uvoz proizvodov, ki izpolnjujejo zahteve“, je v odstavku 1 določal:

„Proizvod, uvožen iz tretje države se lahko da na trg [Unije] kot ekološki proizvod pod pogojem, da:

(a) je proizvod skladen z določbami iz naslovov II, III in IV te uredbe ter izvedbenimi pravili o proizvodnji, sprejetimi v skladu s to uredbo;

(b) so vsi izvajalci, tudi izvozniki, bili predmet nadzora s strani nadzornega organa ali izvajalca nadzora, priznanega v skladu z odstavkom 2;

(c) lahko zadevni izvajalci uvoznikom ali nacionalnim organom v vsakem trenutku predložijo dokazila iz člena 29, na podlagi katerih je mogoče identificirati izvajalca, ki je izvedel zadnjo operacijo, ter preveriti, ali ta izvajalec izpolnjuje pogoje iz točk (a) in (b), ki jih je izdal nadzorni organ ali izvajalec nadzora iz točke (b).“

11. Člen 33 navedene uredbe, naslovljen „Uvoz proizvodov z enakovrednimi jamstvi“, je določal:

„1. Proizvod, uvožen iz tretje države, se prav tako lahko da na trg [Unije] kot ekološki proizvod pod pogojem, da:

(a) je bil proizvod pridelan v skladu s pravili pridelave, ki so enakovredni pravilom iz naslovov III in IV;

(b) so bili izvajalci podvrženi nadzornim ukrepom, ki so enako učinkoviti kot tisti iz naslova V, ter so se ti ukrepi stalno in učinkovito uporabljali;

(c) so izvajalci na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije v tretji državi svoje dejavnosti predložili nadzornemu sistemu, priznanemu v skladu z odstavkom 2, ali nadzornemu organu ali izvajalcu nadzora, priznanima v skladu z odstavkom 3;

(d) ima proizvod potrdilo o kontrolnem pregledu, ki so ga izdali pristojni organi, nadzorni organi ali izvajalci nadzora tretje države, priznani v skladu z odstavkom 2, ali ga je izdal nadzorni organ ali izvajalec nadzora, priznan v skladu z odstavkom 3; potrdilo potrjuje, da proizvod izpolnjuje pogoje iz tega odstavka.

[…]

2. [Evropska] [k]omisija lahko v skladu s postopkom iz člena 37(2) prizna tretje države, katerih sistem pridelave je v skladu z načeli in pravili pridelave, ki so enakovredna tistim iz naslovov II, III in IV, in katerih nadzorni ukrepi so enako učinkoviti kot tisti iz naslovov V, ter lahko oblikuje seznam teh držav. Ocena enakovrednosti upošteva smernice CAC/GL 32 Codex Alimentarius.

[…]“

B. Uredba (ES) št. 889/2008

12. Uredba Komisije (ES) št. 889/2008 z dne 5. septembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede ekološke pridelave, označevanja in nadzora[6] je vsebovala člen 27, naslovljen „Uporaba nekaterih proizvodov in snovi pri predelavi hrane“, ki je v odstavku 1 določal:

„Za namen člena 19(2)(b) Uredbe (ES) št. 834/2007 se razen vina pri predelavi ekološke hrane lahko uporabljajo samo naslednje snovi:

[…]

(f) minerali (vključno z elementi v sledeh), vitamini, aminokisline in mikrohranila so dovoljeni samo, kadar je njihova uporaba v živilih, katerih sestavni del so, zakonsko predpisana.“

C. Uredba (ES) št. 1235/2008

13. Člen 7(1) Uredbe Komisije (ES) št. 1235/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav[7] je določal:

„Komisija pripravi seznam priznanih tretjih držav v skladu s členom 33(2) Uredbe (ES) št. 834/2007. Seznam priznanih držav je določen v Prilogi III k tej uredbi […].“

D. Izvedbena uredba (EU) št. 126/2012

14. S členom 2 Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 126/2012 z dne 14. februarja 2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 889/2008 glede dokazil in o spremembi Uredbe (ES) št. 1235/2008 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz Združenih držav Amerike[8] so bile Združene države vključene na seznam tretjih držav iz Priloge III k Uredbi (ES) št. 1235/2008.

E. Uredba 2018/848

15. V uvodnih izjavah 1, 3, 6, 9, 15, 17, 73, od 77 do 79, 93, 96 in 123 Uredbe 2018/848 je navedeno:

„(1) […] Ekološka pridelava ima […] dvojno družbeno vlogo: po eni strani oskrbuje specifičen trg in s tem zadovoljuje povpraševanje potrošnikov po ekoloških proizvodih, po drugi strani pa zagotavlja javno dostopne dobrine in s tem prispeva k varstvu okolja, dobrobiti živali in razvoju podeželja.

[…]

6 UL 2008, L 250, str. 1.

7 UL 2008, L 334, str. 25.

8 UL 2012, L 41, str. 5.

(3) Vključenost ciljev politike ekološke pridelave v cilje [skupne kmetijske politike (SKP)] je zagotovljena zlasti tako, da je poskrbljeno, da kmetje prejmejo pravično povračilo za upoštevanje pravil ekološke pridelave. Poleg tega rastoče povpraševanje potrošnikov po ekoloških proizvodih ustvarja pogoje za nadaljnji razvoj in širitev trga teh proizvodov ter s tem za dvig povračila kmetom, ki se ukvarjajo z ekološko pridelavo.

[…]

(6) Glede na cilje politike Unije o ekološki pridelavi bi moral biti pravni okvir, oblikovan za izvajanje te politike, usmerjen v zagotavljanje poštene konkurence in pravilnega delovanja notranjega trga z ekološkimi proizvodi, v ohranjanje in upravičevanje zaupanja potrošnikov v proizvode, ki so označeni kot ekološki[,] ter v zagotavljanje pogojev, v katerih se politika lahko nadalje razvija skladno z razvojem pridelave in trga.

[…]

(9) Zaradi dinamičnega razvoja ekološkega sektorja je v Uredbi [št. 834/2007] prepoznana potreba po prihodnjem pregledu pravil ekološke pridelave Unije, ob upoštevanju izkušenj, pridobljenih z uporabo navedenih pravil. Rezultati tega pregleda, ki ga je izvedla Komisija, kažejo, da bi bilo treba pravni okvir Unije, ki ureja ekološko pridelavo, izboljšati, da bo vključeval pravila, ki bodo skladna z visokimi pričakovanji potrošnikov in dovolj jasna za tiste, ki so jim namenjena. Zato bi bilo treba Uredbo [št. 834/2007] razveljaviti in jo nadomestiti z novo uredbo.

[…]

(15) Raziskovalni projekti so pokazali, da je na trgu ekološke hrane ključno zaupanje potrošnikov. Dolgoročno lahko pravila, ki niso vredna zaupanja, ogrozijo zaupanje javnosti in privedejo do nedelovanja trga. Zato bi moral trajnostni razvoj ekološke pridelave v Uniji temeljiti na preudarnih pravilih pridelave, harmoniziranih na ravni Unije, ki bi morala zadovoljiti pričakovanja izvajalcev dejavnosti in potrošnikov glede kakovosti ekoloških proizvodov ter bi morala biti skladna z načeli in pravili iz te uredbe.

[…]

(17) Ta uredba bi morala biti podlaga za trajnostni razvoj ekološke pridelave in njenih pozitivnih učinkov na okolje, obenem pa bi morala zagotoviti učinkovito delovanje notranjega trga z ekološkimi proizvodi in pošteno konkurenco, s čimer bi kmetom pomagala do poštenega dohodka, vzpostavila zaupanje in zaščitila interese potrošnikov ter spodbudila kratke dobavne verige in lokalno pridelavo. Te cilje bi bilo treba doseči z upoštevanjem splošnih in specifičnih načel ter splošnih in podrobnih pravil ekološke pridelave.

[…]

(73) Za označevanje kmetijskih proizvodov in živil bi morala veljati splošna pravila iz Uredbe (EU)[št. 1169/2011 [9]], zlasti za določbe o preprečevanju označevanja, ki bi lahko zmedlo ali zavajalo potrošnike. Poleg tega bi bilo treba v tej uredbi sprejeti posebne določbe v zvezi z označevanjem ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve. Določbe bi morale ščititi tako interese izvajalcev dejavnosti, kar zadeva pravilno opredelitev njihovih proizvodov na trgu in delovanje pod pogoji poštene konkurence, kot tudi interese potrošnikov, tako da se jim omogoči premišljena izbira.

[…]

(77) Da bi se na celotnem trgu Unije zagotovila jasnost za potrošnike, bi moral biti logotip ekološke pridelave Evropske unije obvezen za vso predpakirano ekološko hrano, pridelano v Uniji. Prav tako bi bilo treba omogočiti, da se ta logotip prostovoljno uporablja za vse ekološke proizvode, ki niso predpakirani in so pridelani v Uniji, ter za vse ekološke proizvode, uvožene iz tretjih držav, ter v informativne in izobraževalne namene. Treba bi bilo določiti vzorec logotipa ekološke pridelave Evropske unije.

(78) Vseeno se zdi primerno, da se uporaba tega logotipa omeji na proizvode, ki vsebujejo samo ali skoraj samo ekološke sestavine, da potrošniki tako ne bi bili zavedeni glede ekološkosti celega proizvoda. Zato se ne bi smel uporabljati pri označevanju proizvodov iz preusmeritve ali predelanih proizvodov, pri katerih je ekoloških manj kot 95 % teže sestavin kmetijskega izvora.

(79) Potrošnike bi bilo treba ob uporabi logotipa ekološke pridelave Evropske unije obvestiti o kraju, kjer so bile pridelane surovine kmetijskega izvora, iz katerih je proizvod sestavljen, da bi se odpravile morebitne nejasnosti o tem, ali ima proizvod poreklo v Uniji ali ne. […]

[…]

(93) Izkušnje z ureditvijo uvoza ekoloških proizvodov v Unijo v skladu z Uredbo [št. 834/2007] so pokazale, da obstaja potreba po reviziji navedene ureditve, s katero bi se odzvali na pričakovanja potrošnikov, da uvoženi ekološki proizvodi izpolnjujejo standarde, enakovredne standardom Unije, ekološkim proizvodom Unije pa zagotovili boljši dostop do mednarodnega trga. […]

[…]

(96) Tretje države, priznane za namen enakovrednosti na podlagi Uredbe [št. 834/2007], bi morale biti tako priznane tudi na podlagi te uredbe, in sicer v omejenem obdobju, potrebnem za nemoten prehod na shemo priznavanja na podlagi mednarodnega sporazuma, pod pogojem, da še naprej zagotavljajo enakovrednost svojih pravil ekološke pridelave in pravil o nadzoru z ustreznimi veljavnimi pravili Unije ter da izpolnjujejo vse zahteve v zvezi z nadzorom njihovega priznavanja s strani Komisije. Navedeni nadzor bi moral temeljiti zlasti na letnih poročilih, ki jih te priznane tretje države pošljejo Komisiji.

[…]

[9] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL 2011, L 304, str. 18).

(123) Ker ciljev te uredbe, zlasti poštene konkurence in ustreznega delovanja notranjega trga z ekološkimi proizvodi ter zagotavljanja zaupanja potrošnikov v te proizvode in logotip ekološke pridelave Evropske unije, države članice same ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi potrebne harmonizacije pravil ekološke pridelave lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 [PEU]. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.“

16. Člen 16 Uredbe 2018/848, naslovljen „Pravila pridelave za predelano hrano“, v odstavku 1 določa:

„Izvajalci dejavnosti, ki pridelujejo predelano hrano, delujejo zlasti skladno s podrobnimi pravili pridelave iz dela IV Priloge II in iz izvedbenih aktov iz odstavka 3 tega člena.“

17. Člen 30 te uredbe, naslovljen „Uporaba izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo“, določa:

„1. V tej uredbi se šteje, da je proizvod označen z izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, če so pri označevanju, v oglasnem gradivu ali poslovnih dokumentih takšen proizvod, njegove sestavine ali posamična krmila, uporabljena v pridelavi, opisani z izrazi, iz katerih lahko kupec sklepa, da so proizvod, sestavine ali posamična krmila pridelani v skladu s to uredbo. Zlasti se lahko izrazi iz Priloge IV in njihove izpeljanke ter pomanjševalnice, kot sta ‚bio‘ in ‚eko‘, posamično ali skupaj, uporabljajo po vsej Uniji in v katerem koli jeziku iz navedene priloge za označevanje in oglaševanje proizvodov iz člena 2(1), ki so skladni s to uredbo.

[…]

5. Pri predelani hrani se lahko izrazi iz odstavka 1 uporabijo:

(a) pri prodajnih opisih in na seznamu sestavin, kadar je tak seznam obvezen na podlagi zakonodaje Unije […]

[…]

(b) le na seznamu sestavin […]

[…]

(c) pri prodajnih opisih in na seznamu sestavin […]

[…].“

18. Člen 32 navedene uredbe, naslovljen „Obvezne navedbe“, v odstavku 1 določa:

„Kadar so na proizvodih navedeni izrazi iz člena 30(1), vključno s proizvodi, označenimi kot proizvodi iz preusmeritve v skladu s členom 30(3):

[…]

(b) se v primeru predpakirane hrane na embalaži navede tudi logotip ekološke pridelave Evropske unije iz člena 33, razen v primerih iz člena 30(3) in točk (b) in (c) člena 30(5).“

19. Člen 33 Uredbe 2018/848, naslovljen „Logotip ekološke pridelave Evropske unije“, določa:

„1. Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko uporabi pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni s to uredbo.

Logotip ekološke pridelave Evropske unije se lahko uporabi tudi v informativne in izobraževalne namene, povezane z obstojem in trženjem samega logotipa, pod pogojem, da ta uporaba ne zavaja potrošnika glede ekološke pridelave specifičnih proizvodov in da je logotip reproduciran v skladu s pravili iz Priloge V. […]

[…]

3. Uporaba logotipa ekološke pridelave Evropske unije je pri proizvodih, uvoženih iz tretjih držav, neobvezna. Če se navedeni logotip uporabi na označbi teh proizvodov, se poleg njega navede navedba iz člena 32(2).

[…]

5. Nacionalni in zasebni logotipi se lahko uporabijo pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni s to uredbo.

[…]“

20. Člen 42 te uredbe, naslovljen „Dodatna pravila o ukrepih v primeru neskladja“, določa:

„1. V primeru neskladja, ki vpliva na neoporečnost ekoloških proizvodov ali proizvodov iz preusmeritve na vseh stopnjah pridelave, priprave in distribucije, denimo zaradi uporabe neodobrenih proizvodov, snovi ali tehnik ali zaradi mešanja z drugimi neekološkimi proizvodi, pristojni organi ali, kadar je to ustrezno, nadzorni organi ali izvajalci nadzora zagotovijo, da se […] prepreči vsakršno sklicevanje na ekološko pridelavo pri označevanju in oglaševanju celotne zadevne partije ali pridelave.

[…]“

21. Člen 44 navedene uredbe, naslovljen „Izvoz ekoloških proizvodov“, v odstavku 1 določa:

„Proizvod se lahko izvozi iz Unije kot ekološki proizvod in je lahko opremljen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, pod pogojem, da je skladen s pravili ekološke pridelave iz te uredbe.“

22. Člen 45 Uredbe 2018/848, naslovljen „Uvoz ekoloških proizvodov in proizvodov iz preusmeritve“, v odstavku 1 določa:

„Proizvod se lahko uvozi iz tretje države za dajanje v promet v Uniji kot ekološki proizvod ali kot proizvod iz preusmeritve, če so izpolnjeni vsi od treh naslednjih pogojev:

(a) proizvod je proizvod iz člena 2(1);

(b) velja eno od naslednjega:

(i) proizvod je skladen s poglavji II, III in IV te uredbe in vsi izvajalci dejavnosti in skupine izvajalcev dejavnosti iz člena 36, vključno z izvozniki v zadevni tretji državi, so bili predmet nadzora s strani nadzornih organov ali izvajalcev nadzora, priznanih v skladu s členom 46, ter ti organi ali izvajalci nadzora izdajo vsem izvajalcem dejavnosti, skupinam izvajalcev dejavnosti in izvoznikom certifikat, ki potrjuje, da so skladni s to uredbo;

(ii) v primerih, da proizvod prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 47, je ta proizvod skladen s pogoji iz zadevnega trgovinskega sporazuma ali

(iii) v primerih, da proizvod prihaja iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48, ta proizvod izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora te tretje države ter je uvožen s certifikatom o kontrolnem pregledu, ki potrjuje skladnost in ga izdajo pristojni organi, nadzorni organi ali izvajalci nadzora te tretje države, in

(c) izvajalci dejavnosti v tretjih državah so zmožni uvoznikom in nacionalnim organom v Uniji in teh tretjih državah kadar koli predložiti informacije, ki omogočajo identifikacijo izvajalcev dejavnosti, ki so njihovi dobavitelji, in nadzornih organov ali izvajalcev nadzora teh dobaviteljev, da se zagotovi sledljivost zadevnega ekološkega proizvoda ali proizvoda iz preusmeritve. Te informacije so na voljo tudi nadzornim organom in izvajalcem nadzora uvoznikov.“

23. Člen 48 te uredbe, naslovljen „Enakovrednost v okviru Uredbe [št. 834/2007]“, v odstavku 1 določa:

„Priznana tretja država iz točke (b)(iii) člena 45(1) je tretja država, ki je bila priznana za namen enakovrednosti na podlagi člena 33(2) Uredbe [št. 834/2007], vključno z državami, priznanimi na podlagi prehodnega ukrepa iz člena 58 te uredbe.

To priznanje preneha veljati 31. decembra 2025.“

24. Člen 56, prvi in drugi odstavek, navedene uredbe določa:

„Uredba [št. 834/2007] se razveljavi.

Vendar se navedena uredba uporablja še naprej za namene zaključka obravnave zahtevkov tretjih držav, ki so še v postopku obravnave, kot je določeno v členu 58 te uredbe.“

25. Člen 58(1) Uredbe 2018/848 določa:

„Komisija zaključi obravnavo zahtevkov iz tretjih držav, predloženih v skladu s členom 33(2) Uredbe [št. 834/2007], ki so 17. junija 2018 še v postopku obravnave. Za obravnavo takih zahtevkov se uporablja navedena uredba.“

26. Točka 2.2.2(f) dela IV Priloge II k navedeni uredbi v zvezi s podrobnimi zahtevami za pridelavo predelane hrane določa:

„Pri predelavi hrane se lahko uporabijo naslednji proizvodi in snovi:

[…]

(f) minerali (vključno z elementi v sledeh), vitamini, aminokisline in mikrohranila, če:

(i) je njihova uporaba v hrani za običajno prehrano „neposredno zakonsko predpisana“ v smislu, da je neposredno zakonsko predpisana z določbami prava Unije ali nacionalnega prava, ki je združljivo s pravom Unije, tako da hrane sploh ni mogoče dati v promet kot hrane za običajno prehrano, če aminokisline, vitamini, minerali ali mikrohranila niso dodani, ali

(ii) kar zadeva hrano, ki je dana v promet kot hrana s posebnimi lastnostmi ali učinki na zdravje ali hranilno vrednost ali glede na potrebe posebnih skupin potrošnikov:

– v proizvodih iz točk (a) in (b) člena 1(1) Uredbe (EU) [št. 609/2013 [10]] je njihova uporaba za zadevne proizvode odobrena z navedeno uredbo in akti, sprejetimi na podlagi člena 11(1) navedene uredbe, ali

– v proizvodih, ki jih ureja Direktiva [2006/125/ES [11]], je njihova uporaba odobrena z navedeno direktivo.“

F. Uredba (EU) 2020/1693

27. V uvodni izjavi 7 Uredbe (EU) 2020/1693 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. novembra 2020 o spremembi Uredbe (EU) 2018/848 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov glede datuma začetka njene uporabe in nekaterih drugih datumov iz navedene uredbe [12] je navedeno:

„Pandemija COVID-19 in povezana javnozdravstvena kriza pomenita izziv brez primere […] za tretje države in izvajalce dejavnosti s sedežem v tretjih državah. Posledično je za tretje države, ki so bile v skladu s členom 33(2) Uredbe [št. 834/2007] priznane kot enakovredne, primerno, da se datum izteka veljavnosti njihovega priznanja podaljša za eno leto do 31. decembra 2026, tako da bodo take tretje države imele dovolj časa za spremembo svojega statusa bodisi s sklenitvijo trgovinskega sporazuma z Unijo bodisi z zagotavljanjem, da njihovi izvajalci dejavnosti v celoti upoštevajo Uredbo [2018/848], brez nepotrebnih motenj v trgovini z ekološkimi proizvodi.“

28. Člen 1, točka 2, te uredbe določa:

„Uredba [2018/848] se spremeni:

(2) v drugem pododstavku člena 48(1) se datum ‚31. decembra 2025‘ nadomesti z ‚31. decembra 2026‘.“

[10] Uredba Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o živilih, namenjenih dojenčkom in majhnim otrokom, živilih za posebne zdravstvene namene in popolnih prehranskih nadomestkih za nadzor nad telesno težo ter razveljavitvi Direktive Sveta 92/52/EGS, direktiv Komisije 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES in 2006/141/ES, Direktive 2009/39/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter uredb Komisije (ES) št. 41/2009 in (ES) št. 953/2009 (UL 2013, L 181, str. 35).

[11] Direktiva Komisije z dne 5. decembra 2006 o žitnih kašicah ter hrani za dojenčke in majhne otroke (UL 2006, L 339, str. 16).

[12] UL 2020, L 381, str. 1.

G. Delegirana uredba (EU) 2021/1342

29. V uvodni izjavi 3 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/1342 z dne 27. maja 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta glede pravil o informacijah, ki jih morajo poslati tretje države ter nadzorni organi in izvajalci nadzora za nadzor priznanja iz člena 33(2) in (3) Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 za uvožene ekološke proizvode, ter o ukrepih, ki jih je treba sprejeti pri izvajanju navedenega nadzora,[13] je navedeno:

„Kadar se ekološki proizvodi, uvoženi v Unijo v okviru navedenih uvoznih shem, dajejo na trg Unije do konca [prehodnih obdobij iz uvodnih izjav 1 in 2], morajo biti pridelani v skladu s pravili pridelave in ureditvami nadzora, ki so enakovredne tistim iz Uredbe [št. 834/2007], ter povezanimi izvedbenimi pravili iz uredb Komisije [št. 889/2008] in [št. 1235/2008].“

30. Člen 1 te delegirane uredbe določa:

„1. Letno poročilo, ki ga Komisiji v skladu s členom 48(2) Uredbe [2018/848] vsako leto do 31. marca pošlje tretja država iz člena 48(1) navedene uredbe, vključena na seznam, sestavljen z izvedbeno uredbo, ki se sprejme na podlagi člena 48(3) Uredbe [2018/848] […], vključuje:

[…]

(d) vse posodobitve standardov pridelave, ki se uporabljajo v tretji državi in so ocenjeni kot enakovredni pravilom pridelave iz naslovov III in IV Uredbe [št. 834/2007];

(e) vse posodobitve nadzornih ukrepov, ki se uporabljajo v tretji državi in so ocenjeni za enako učinkovite kot ukrepi iz naslova V Uredbe [št. 834/2007], ter potrditev, da se taki nadzorni ukrepi stalno in učinkovito uporabljajo;

[…]

6. Kadar Komisija od države članice prejme obvestilo o utemeljenem sumu nepravilnosti ali kršitve glede skladnosti uvoženih ekoloških proizvodov z zahtevami Uredbe [št. 834/2007] ter standardov pridelave in kontrolnih ukrepov, sprejetih kot enakovrednih na podlagi opravljene ocene, o tem uradno obvesti pristojni organ tretje države. Navedeni pristojni organ razišče izvor domnevne nepravilnosti ali kršitve ter Komisijo in zadevno državo članico v 30 koledarskih dneh od uradnega obvestila Komisije obvesti o izidu preiskave in sprejetih ukrepih.“

III. Dejansko stanje spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

31. Družba Herbaria je proizvajalka proizvoda „Blutquick“, mešanice sadnih sokov in zeliščnih izvlečkov ekološke pridelave. Sestavni del pijače, ki se trži kot prehransko dopolnilo, so tudi vitamini, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat. Na embalaži so logotip ekološke pridelave Evropske unije, nacionalni pečat ekološke pridelave in sklicevanje na izvor sestavin iz „nadzorovane ekološke pridelave“.

32. Bayerische Landesanstalt für Landwirtschaft (bavarski deželni zavod za kmetijstvo, Nemčija) je z odločbo z dne 18. januarja 2012 družbi Herbaria med drugim naložil, naj do 1. decembra 2012 pri označevanju, oglaševanju in trženju proizvoda „Blutquick“ odstrani

[13] UL 2021, L 292, str. 20.

sklicevanje na ekološko pridelavo, ki je varovano na podlagi člena 23 Uredbe št. 834/2007, z obrazložitvijo, da se na podlagi določb te uredbe in člena 27(1)(f) Uredbe št. 889/2008 predelanim proizvodom, ki so označeni z izrazom „ekološko“, vitamini in minerali lahko dodajo samo, kadar je njihova uporaba zakonsko predpisana. Po mnenju bavarskega deželnega zavoda za kmetijstvo naj to za proizvod „Blutquick“ ne bi veljalo.

33. Družba Herbaria je zoper to odločbo vložila tožbo pri Verwaltungsgericht München (upravno sodišče v Münchnu, Nemčija), ki je Sodišču predložilo vprašanja za predhodno odločanje o razlagi tega člena 27(1)(f).

34. Verwaltungsgericht München (upravno sodišče v Münchnu) je po tem, ko je dobilo odgovor na ta vprašanja s sodbo Herbaria I, zavrnilo tožbo družbe Herbaria.

35. Pritožba zoper to odločbo je bila zavrnjena s sodbo z dne 29. julija 2021, zoper katero je družba Herbaria vložila revizijo pri Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), ki je predložitveno sodišče. Zadnjenavedeno sodišče meni, da se Uredba št. 834/2007 *ratione temporis* ne uporablja več, saj jo je nadomestila Uredba 2018/848.

36. Družba Herbaria ne izpodbija več, da Uredba 2018/848 zaradi dodanih vitaminov in železovega glukonata prepoveduje sklicevanje na ekološko pridelavo pri dajanju proizvoda „Blutquick“ na trg. Ta ista prepoved pa naj po njeni razlagi te uredbe ne bi veljala za proizvod, uvožen iz Združenih držav, ki ima enake lastnosti.

37. Po navedbah družbe Herbaria se na podlagi sporazuma o enakovrednosti, sklenjenega med Unijo in Združenimi državami, proizvodi, ki so konkurenčni proizvodu „Blutquick“ in prihajajo iz Združenih držav, namreč lahko tržijo v Uniji kot ekološki proizvodi, označeni z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, če izpolnjujejo edini pogoj, da so skladni s pravili ekološke pridelave, ki veljajo v Združenih državah, in torej tudi če niso skladni z vsemi pravili ekološke pridelave, ki jih določa pravo Unije. To naj bi pomenilo neenako obravnavanje, ki je v nasprotju s členom 20 Listine.

38. Dežela Bavarska meni, da družba Herbaria Uredbo 2018/848 razlaga napačno in da je proizvod iz Združenih držav v resnici lahko označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije le, če je skladen s pravili pridelave iz te uredbe. Torej naj ne bi bilo nobenega različnega obravnavanja.

39. Predložitveno sodišče najprej dvomi o tem, ali bi bil v okoliščinah postopka v glavni stvari proizvod, uvožen iz Združenih držav, lahko označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, čeprav ne izpolnjuje povsem zahtev iz Uredbe 2018/848.

40. Če bi dejansko bilo tako, se dalje sprašuje, ali ne bi to pomenilo neenakega obravnavanja, ki je prepovedano s členom 20 Listine, in ali bi bilo v tem primeru tako neenako obravnavanje mogoče upravičiti s priznavanjem enakovrednosti zadevnih proizvodov ali z olajševanjem trgovine.

41. Nazadnje, predložitveno sodišče meni, da se podobno postavlja vprašanje v zvezi s sklicevanjem na ekološko pridelavo na podlagi člena 30(1) Uredbe (EU) 2018/848, katerega uporaba je bila družbi Herbaria prav tako prepovedana.

42. Po navedbah predložitvenega sodišča namreč v primeru, da podjetji proizvajata enako predelano hrano, ki je skladna z enakovrednimi pravili pridelave in nadzora tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48(1) Uredbe (EU) 2018/848, ne izpolnjuje pa zahtev iz člena 16(1) te uredbe v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f) navedene uredbe zaradi dodajanja nekaterih sestavin, in želita zadevne proizvode v Uniji tržiti z navedbo o ekološki pridelavi, gre pri tem, če se položaja načeloma štejeta za primerljiva, za neenako obravnavanje v smislu člena 20 Listine. Medtem ko naj pridelovalec iz Unije na podlagi člena 30(1), drugi stavek, Uredbe 2018/848 svojega proizvoda pri trženju v Uniji ne bi smel označiti z navedbo glede ekološke pridelave, naj bi pridelovalec s sedežem v tretji državi, priznani v skladu s členom 48 te uredbe, svoj proizvod lahko označil s to navedbo. To naj bi izhajalo iz dejstva, da je v skladu s členom 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 proizvod, za katerega velja ta uredba, mogoče uvoziti iz tretje države za dajanje v promet v Uniji kot ekološki proizvod, če med drugim izvira iz tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48 navedene uredbe, in izpolnjuje enakovredna pravila te tretje države glede pridelave in nadzora, kar naj bi veljalo za proizvod, enakovreden proizvodu „Blutquick“, ki bi se lahko v Združenih državah tržil z označbo „organic“, čeprav so mu bili dodani hranilni vitamini in minerali.

43. V teh okoliščinah je Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je treba člen 33(1) Uredbe (EU) 2018/848 razlagati tako, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije sme uporabljati za predelano hrano, ki se pod pogoji iz člena 45(1) Uredbe (EU) 2018/848 uvozi za dajanje v promet v Uniji kot ekološki proizvod, ki pa, ker poleg rastlinskih proizvodov vsebuje minerale in vitamine nerastlinskega izvora, ne izpolnjuje zahtev iz člena 16(1) Uredbe (EU) 2018/848 v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f)?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: Ali iz člena 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah izhaja, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije sme uporabljati za predelano hrano, če ta prihaja iz Evropske unije in izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48(1) Uredbe (EU) 2018/848, ne izpolnjuje pa zahtev člena 16(1) Uredbe (EU) 2018/848 v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f)?

3. Ali iz člena 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah izhaja, da se sme tako predelano hrano, ki prihaja iz Evropske unije, v skladu s členom 30(1) Uredbe (EU) 2018/848 označiti z izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, ne da bi se zanjo uporabljal logotip ekološke pridelave Evropske unije?“

44. Pisna stališča so predložile družba Herbaria, dežela Bavarska in Komisija. Skupaj s Svetom Evropske unije in Evropskim parlamentom so se udeležile obravnave 18. marca 2024, na kateri so odgovorile na vprašanja za ustni odgovor, ki jih je postavilo Sodišče.

IV. Analiza

45. Preden odgovorim na vprašanja predložitvenega sodišča, želim opozoriti, da družba Herbaria ne izpodbija, da proizvod „Blutquick“ na podlagi zakonodaje Unije ne more biti označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije.

46. Sodišče je namreč v sodbi Herbaria I razsodilo, da „je treba člen 27(1)(f) Uredbe št. 889/2008 razlagati tako, da je uporaba snovi iz te določbe zakonsko predpisana samo takrat, kadar pravilo prava Unije ali pravilo nacionalnega prava, ki je z njim združljivo, neposredno predpisuje dodajanje te snovi v živilo, da bi bilo to mogoče na splošno dati v promet“. Dodalo je, da „[u]poraba take snovi ni zakonsko predpisana v smislu navedene določbe takrat, kadar se živilo trži kot prehransko dopolnilo, s prehransko ali zdravstveno trditvijo ali kot živilo za poseben prehranski namen, čeprav to pomeni, da mora zaradi upoštevanja določb o snoveh kot sestavnih delih živil iz“ nekaterih besedil prava Unije „to živilo vsebovati določeno količino zadevne snovi“. [14]

47. Čeprav je bila sodba Herbaria I izdana na podlagi Uredbe št. 834/2007, je po sprejetju Uredbe 2018/848 še vedno aktualna, saj se s členom 16(1) te uredbe in Prilogo II, del IV, točka 2.2.2.(f)(i) k tej uredbi prepoveduje dodajanje mineralov, vitaminov, aminokislin in mikrohranil, razen če je njihova uporaba v živilih neposredno zakonsko predpisana z določbami prava Unije ali določbami nacionalnega prava, ki so združljive s pravom Unije. Tako družba Herbaria tudi na podlagi navedene uredbe proizvoda „Blutquick“, ki vsebuje vitamine, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat, ki ne izvira iz ekološkega kmetovanja, še vedno ne more označiti z logotipom ekološke pridelave Evropske unije.

48. V postopku, ki je privedel do izdaje sodbe Herbaria I, je družba Herbaria v svojem pisnem stališču že izpostavila tveganje kršitve enakosti proizvoda „Blutquick“ in konkurenčnega proizvoda iz Združenih držav, ki ga je bilo po njenem mnenju mogoče označiti z logotipom ekološke pridelave Evropske unije. Generalna pravobranilka E. Sharpston je v sklepnih predlogih menila, da Sodišču na to vprašanje ni treba odgovoriti, ker ga predložitveno sodišče ni postavilo. [15] Sodišče je sklepalo enako in na to vprašanje, ki ga predložitveno sodišče ni postavilo, ni odgovorilo. [16]

49. Družba Herbaria je, da bi pridobila pravico do uporabe logotipa ekološke pridelave Evropske unije, čeprav ne upošteva zakonodaje Unije o ekološki pridelavi, pred predložitvenim sodiščem vnovič zatrjevala neenako obravnavanje proizvoda „Blutquick“ in proizvoda, uvoženega iz tretje države (Združene države), ki je bila v skladu s členom 48 Uredbe 2018/848 priznana za namen enakovrednosti na podlagi člena 33(2) Uredbe št. 834/2007, zaradi česar je ta proizvod lahko označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije.

50. Povedano drugače, družba Herbaria svojo trditev utemeljuje s prepričanjem, da se ta logotip lahko uporablja za tak ameriški proizvod in da je proizvod „Blutquick“ neenako obravnavan, saj ga ni mogoče označiti z navedenim logotipom, čeprav je skladen z ameriškimi pravili ekološke pridelave.

A. Prvo vprašanje za predhodno odločanje

51. Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem Sodišče v bistvu sprašuje, ali se logotip ekološke pridelave Evropske unije lahko uporabi za proizvod, ki je uvožen v skladu s postopkom iz člena 45(1) Uredbe 2018/848, vendar ne izpolnjuje zahtev iz člena 16(1) te uredbe v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f)(i), k navedeni uredbi.

[14] Glej sodbo Herbaria I (točka 51).

[15] Glej sklepne predloge generalne pravobranilke E. Sharpston v zadevi Herbaria Kräuterparadies (C-137/13, EU:C:2014:318, točke od 57 do 66).

[16] Glej sodbo Herbaria I (točki 49 in 50).

52. Da bi odgovorili na to vprašanje, je treba na eni strani ugotoviti, katera ureditev za uvoz se uporablja, in na drugi strani, katera uredba se uporablja za tovrstni uvoženi proizvod.

53. Kar zadeva, prvič, ureditev za uvoz, ki se uporablja, so v členu 45(1) Uredbe 2018/848, na katerega se nanaša vprašanje predložitvenega sodišča, določene tri možnosti za uvoz, ki so podrobno opisane v odstavku 1(b) tega člena. Prva možnost zadeva proizvode, ki so skladni s poglavji te uredbe, ki se nanašajo na cilje in načela ekološke pridelave, pravila pridelave in označevanje (skladnost proizvoda).[17] Druga se nanaša na proizvode iz tretjih držav, ki jih je Unija v okviru trgovinskega sporazuma priznala kot države s sistemom pridelave, ki izpolnjuje enake cilje in načela z uporabo pravil, ki zagotavljajo enako raven zagotavljanja skladnosti kot pravila Unije (enakovrednost v okviru trgovinskega sporazuma).[18] Tretja zadeva proizvode, ki izpolnjujejo enakovredna pravila pridelave in nadzora tretje države, ki jo je Komisija enostransko priznala v skladu s členom 48 navedene uredbe.[19] Zadnjenavedena možnost ustreza možnosti iz člena 33(2) Uredbe št. 834/2007 (enostranska enakovrednost na podlagi Uredbe št. 834/2007).

54. Družba Herbaria trdi, da uvoz ameriških proizvodov ureja trgovinski sporazum in da zato spada na področje uporabe člena 45(1)(b)(ii) Uredbe 2018/848.

55. Čeprav drži, da sta si United States Department of Agriculture (ministrstvo za kmetijstvo Združenih držav) in Komisija izmenjala dopise, je to potekalo v okviru objave – 15. februarja 2012 v *Uradnem listu Evropske unije* – Izvedbene uredbe št. 126/2012, s katero je bila spremenjena Uredba Komisije št. 1235/2008, da so bile na seznam iz Priloge III k tej uredbi dodane Združene države kot tretja država, katere sistem pridelave je skladen z načeli in pravili, enakovrednimi tistim iz naslovov II, III in IV Uredbe št. 834/2007, in katere nadzorni ukrepi so enako učinkoviti kot tisti iz naslova V te uredbe. Izvedbena uredba št. 126/2012 se je začela uporabljati 1. junija 2012.

56. Tako je bil uvoz ekoloških proizvodov iz Združenih držav kot proizvodov iz tretje države z enakovrednimi pravili pridelave in nadzora dejansko odobren v skladu s členom 33(2) Uredbe št. 834/2007, in sicer na podlagi enakovrednosti, ki jo je enostransko priznala Komisija. Komisija je to potrdila v poročilu, pripravljenem v skladu s členom 49 Uredbe 2018/848.[20]

57. Drugič, čeprav v zvezi s pravno ureditvijo, ki se uporablja za uvoženi proizvod, ni nobenega dvoma, da se za proizvode iz Unije zdaj uporablja Uredba 2018/848 in da mora proizvod „Blutquick“, da bi bil lahko označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, izpolnjevati zahteve iz te uredbe, pa je v zvezi s proizvodi, uvoženimi iz tretjih držav, katerih pravila pridelave in nadzora so priznana kot enakovredna, odgovor manj jasen.

58. Uredba št. 834/2007 se namreč kljub temu, da je bila razveljavljena z Uredbo 2018/848, še naprej uporablja za namene zaključka obravnave zahtevkov tretjih držav, ki so še v postopku obravnave.[21] Člen 58 te uredbe potrjuje, da se razveljavljena Uredba št. 834/2007 uporablja za obravnavo zahtevkov, ki so jih tretje države predložile v skladu s členom 33(2) te uredbe in so 17. junija 2018 še v postopku obravnave.

[17] Glej člen 45(1)(b)(i) Uredbe 2018/848.

[18] Glej člen 45(1)(b)(ii) in člen 47 Uredbe 2018/848.

[19] Glej člen 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848.

[20] Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o priznavanju tretjih držav za namene enakovrednosti v zvezi z ekološkimi proizvodi (COM(2022) 728 final), točka 3.

[21] Glej člena 56 in 58 Uredbe 2018/848.

59. V uvodni izjavi 3 Delegirane uredbe 2021/1342 je izrecno navedeno, da morajo biti ekološki proizvodi, uvoženi v okviru uvozne sheme iz člena 48(1) Uredbe 2018/848, do konca prehodnega obdobja pridelani v skladu s pravili pridelave in ureditvami nadzora, ki so enakovredni tistim iz Uredbe št. 834/2007. Podobno se člen 1(1)(d) in (e) te delegirane uredbe sklicuje na enakovrednost pravilom pridelave in nadzora iz Uredbe št. 834/2007.

60. Dvomi dejansko lahko izhajajo iz razlike v besedilu člena 33(2) Uredbe št. 834/2007, s katerim se vzpostavlja ta mehanizem enostranske enakovrednosti za tretje države, in člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848, v katerem je ta mehanizem povzet.

61. Medtem ko člen 33(2) Uredbe št. 834/2007 določa, da lahko „Komisija […] prizna tretje države, katerih sistem pridelave je v skladu z načeli in pravili pridelave, ki so enakovredna tistim iz naslovov II[22], III[23] in IV[24], in katerih nadzorni ukrepi so enako učinkoviti kot tisti iz naslovov V[25], ter lahko oblikuje seznam teh držav“, je namreč v členu 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 navedeno, da „ta proizvod izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora te tretje države“.

62. Na prvi pogled se zdi, da se področji zahtevane enakovrednosti v teh dveh členih ne ujemata, saj v členu 45 Uredbe 2018/848 pravila označevanja niso izrecno navedena.

63. Vendar ta razlika v besedilu, ki jo je mogoče razložiti s tem, da ta del člena 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 izhaja iz predloga spremembe Parlamenta[26], ne bi smela voditi k različni razlagi teh dveh členov glede enakovrednosti. V besedilu prvonavedenega člena so namreč pravila označevanja zajeta v načelih in pravilih pridelave. Zato so v nasprotju s tem, kar trdi Komisija v pisnem stališču, pri sklicevanju na pravila pridelave v členu 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 pravila označevanja vključena.

64. Zdi se mi, da je za to, da bi lahko odgovorili na prvo vprašanje za predhodno odločanje, treba primer, v katerem proizvod izpolnjuje zahteve iz Uredbe 2018/848,[27] razlikovati od drugih dveh primerov uvoza, pri katerih se uporablja mehanizem enakovrednosti na podlagi trgovinskega sporazuma[28] ali Uredbe št. 834/2007[29].

65. Kar zadeva proizvode, ki izpolnjujejo zahteve iz Uredbe 2018/848, ni ovir za uporabo logotipa ekološke pridelave Evropske unije, saj člen 33(1) te uredbe določa, da se lahko uporabi pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni z navedeno uredbo.

66. Kar zadeva proizvode, uvožene na podlagi enakovrednosti v skladu s trgovinskim sporazumom ali Uredbo št. 834/2007, predlagam, da se vprašanje razlage člena 33(1) Uredbe 2018/848, s katerim je zajeta uporaba logotipa ekološke pridelave Evropske unije v prvem

22 Naslov II, naslovljen „Cilji in načela ekološke pridelave“.

23 Naslov III, naslovljen „Pravila pridelave“.

24 Naslov IV, naslovljen „Označevanje“.

25 Naslov V, naslovljen „Nadzor“.

26 Glej obvestilo Generalnega sekretariata Sveta z dne 27. aprila 2018 Posebnemu odboru za kmetijstvo Svetu o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov, spremembi Uredbe (EU) št. XXX/XXX Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o uradnem nadzoru] in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 – izid prve obravnave v Evropskem parlamentu (Strasbourg, od 16. do 19. aprila 2018) (dokument 8060/1/18), str. 168.

27 Glej člen 45(1)(b)(i) Uredbe 2018/848.

28 Glej člen 45(1)(b)(ii) Uredbe 2018/848.

29 Glej člen 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848.

primeru, in člena 25 Uredbe št. 834/2007,[30] s katerim je ta zajeta v drugem primeru, pri čemer se besedilo obeh členov nanaša na izpolnjevanje zahtev iz uredbe, ki se uporablja, obravnava skupaj. To je še toliko bolj upravičeno, ker čeprav bo sistem enostranske enakovrednosti na podlagi Uredbe št. 834/2007 31. decembra 2026[31] prenehal veljati, ga bo nadomestil novi sistem enakovrednosti, ki bo temeljil na trgovinskih sporazumih, saj je Svet Komisiji dal smernice za sklepanje teh sporazumov,[32] razlaga enega člena pa bo zaradi uporabe enakega besedila veljala tudi za drugega.

67. Ker se logotip ekološke pridelave Evropske unije lahko uporabi le pri označevanju, predstavitvi in oglaševanju proizvodov, ki so skladni z uredbo, ki se uporablja, iz dobesedne razlage besedila člena 33(1) Uredbe 2018/848 in člena 25 Uredbe št. 834/2007 izhaja, da je uporaba tega logotipa omejena na skladne (in ne na enakovredne) proizvode.

68. Če bi prevladala ta razlaga, bi bil navedeni logotip zasnovan tako kot na primer oznaka CE ali znak EU za okolje, ki označujeta skladnost s pravili Unije o harmonizaciji in temeljita na skladnosti proizvoda s temi pravili.

69. Oznaka CE je namreč edini znak, ki potrjuje, da je proizvod skladen z veljavnimi zahtevami iz upoštevne harmonizacijske zakonodaje Unije o nameščanju oznake.[33] Proizvajalec z nameščanjem ali namestitvijo oznake CE prevzame odgovornost za skladnost proizvoda z zahtevami iz vseh ustreznih zahtev, določenih v upoštevni harmonizacijski zakonodaji Unije o nameščanju oznake.[34] Proizvodi iz tretjih držav, ki vstopajo na trg Unije, morajo biti skladni z vsemi veljavnimi zahtevami Unije.[35]

70. Znak EU za okolje,[36] čeprav je neobvezen, se lahko uporablja le v povezavi s proizvodi, ki so skladni z merili za podeljevanje znaka EU za okolje, ki se uporabljajo za zadevne proizvode in za katere je bil znak EU za okolje podeljen.[37] Če proizvod izvira zunaj Unije, se vloga za podelitev tega znaka predloži enemu od pristojnih organov v eni od držav članic, v kateri je bil ali bo dan v promet.[38] Za podelitev tega znaka za proizvode, uvožene v Unijo, ne obstajajo drugačna merila.

71. Dobesedna razlaga člena 33(1) Uredbe 2018/848 in člena 25 Uredbe št. 834/2007, v skladu s katero se logotip ekološke pridelave Evropske unije uporablja le za proizvode, ki izpolnjujejo zahteve iz uredbe, ki se uporablja, bi lahko bila upravičena, čeprav obstajajo uvoženi proizvodi, ki ne izpolnjujejo teh zahtev, vendar so skladni s predpisi o ekološkem kmetovanju v državi porekla.

30 V zvezi z „logotipom ekološke pridelave Skupnosti“, preimenovanim v „logotip ekološke pridelave Evropske unije“ po uveljavitvi Lizbonske pogodbe, glej uvodno izjavo 4 Uredbe Komisije (EU) št. 271/2010 z dne 24. marca 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 889/2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z logotipom ekološke pridelave Evropske unije (UL 2010, L 84, str. 19).

31 Glej člen 1, točka 2, Uredbe 2020/1693.

32 Glej obvestilo Generalnega sekretariata Sveta delegacijam z dne 24. junija 2021 o prilogi k priporočilu za sklep Sveta o pooblastilu za začetek pogajanj o sporazumih o trgovini z ekološkimi proizvodi med Evropsko unijo ter Argentino, Avstralijo, Kanado, Kostariko, Indijo, Izraelom, Japonsko, Novo Zelandijo, Republiko Korejo, Tunizijo in Združenimi državami Amerike.

33 Glej člen 30(4) Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL 2008, L 218, str. 30).

34 Glej člen 30(3) Uredbe št. 765/2008.

35 Glej uvodno izjavo 22 Sklepa št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov in razveljavitvi Sklepa Sveta 93/465/EGS (UL 2008, L 218, str. 82).

36 Oblika tega znaka je določena v Prilogi II k Uredbi (ES) št. 66/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o znaku EU za okolje (UL 2010, L 27, str. 1).

37 Glej člen 9(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 66/2010.

38 Glej člen 9(1)(c) Uredbe št. 66/2010.

72. V členu 25(2) Uredbe št. 834/2007 in členu 33(5) Uredbe 2018/848 je namreč določeno, da se nacionalni in zasebni logotipi lahko uporabijo za označevanje, predstavitev in oglaševanje proizvodov, ki so skladni z uredbo, ki se uporablja, ter da je uporaba logotipa ekološke pridelave Evropske unije za proizvode, uvožene iz tretjih držav, neobvezna.[39] Zato bi si bilo mogoče predstavljati, da v primeru uvoza na podlagi enakovrednosti ti nacionalni ali zasebni logotipi potrjujejo, da so nacionalna ali zasebna pravila, katerim morajo uvoženi proizvodi ustrezati v državi porekla, v Uniji bodisi spoštovana bodisi sprejeta na podlagi vzajemnega priznavanja, logotip ekološke pridelave Evropske unije pa se zaradi harmonizacije in jasnosti za potrošnike na ozemlju Unije uporablja samo za proizvode, ki izpolnjujejo zahteve iz uredbe, ki se uporablja.

73. Poleg tega to vzajemno priznavanje skupaj z uporabo logotipa ekološke pridelave Evropske unije, ki je omejena na proizvode, ki izpolnjujejo zahteve, ne bi bilo v nasprotju z določbami Sporazuma o tehničnih ovirah v trgovini,[40] saj so prepovedani le tehnični predpisi,[41] standardi[42] in postopki ugotavljanja skladnosti[43], s katerimi se zagotavlja, da se uvoženi proizvodi obravnavajo manj ugodno v primerjavi z domačimi. Vendar v obravnavani zadevi ne gre za pritoževanje uvoznika zaradi manj ugodne obravnave, temveč za pritoževanje proizvajalca iz Unije zaradi ugodnejše obravnave uvoženega izdelka.

74. Tudi s teleološko razlago je mogoče priti do ugotovitve, da je uporaba logotipa ekološke pridelave Evropske unije omejena na proizvode, ki izpolnjujejo zahteve iz uredbe, ki se uporablja. Tako v Uredbi št. 834/2007 kot v Uredbi 2018/848 je namreč pri označevanju in preglednosti izpostavljena potreba po zaupanju potrošnikov v ekološko pridelavo.[44]

75. Čeprav sta dobesedna in teleološka razlaga privlačni, pa sta v nasprotju z namenom zakonodajalca Unije, ki je jasno razviden iz različnih dokumentov in zlasti iz pripravljalnega gradiva za Uredbo 2018/848.

76. Že leta 2004 je bilo namreč v Uredbi (ES) št. 392/2004[45] navedeno, da se lahko logotip, ki sporoča, da za proizvode velja posebni sistem nadzora, določen v takratni zakonodaji Skupnosti, uporablja za proizvode, uvožene iz tretjih držav.[46] Istega leta je Komisija v Evropskem akcijskem načrtu za ekološko hrano in kmetijstvo[47] v ukrepu 19, katerega cilj je bil okrepiti prizadevanja za vključitev tretjih držav na ekvivalenčni seznam, vključno s presojo na kraju samem, predvidela, da se vsem proizvodom, uvoženim na podlagi enakovrednosti, omogoči dostop do logotipa Skupnosti. To stališče je potrdila v prilogi k temu akcijskemu načrtu, pri čemer je navedla, da je cilj ukrepa 19 širša uporaba logotipa na uvoženih proizvodih.[48]

[39] Glej člen 24(1), zadnji pododstavek, Uredbe št. 834/2007 in člen 33(3) Uredbe 2018/848.

[40] Sporazum iz Priloge 1A k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), ki je bil odobren s Sklepom Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 80) (v nadaljevanju: Sporazum STO).

[41] Glej člen 2.1 Sporazuma STO.

[42] Glej odstavek D Priloge 3 k Sporazumu STO, naslovljen „Vsebinske določbe“.

[43] Glej člena 5.1 in 5.1.1 Sporazuma STO.

[44] Glej uvodne izjave 3, 5 in 22 ter člen 1(1) in člen 23(2), drugi pododstavek, Uredbe št. 834/2007 ter uvodne izjave 6, 15, 17, 67, 121 in 123 ter člen 30(2), drugi pododstavek, in člen 46(9) Uredbe 2018/848.

[45] Uredba Sveta z dne 24. februarja 2004 o spremembi Uredbe (EGS) št. 2092/91 o ekološki pridelavi kmetijskih proizvodov in označevanju tovrstno pridelanih kmetijskih proizvodov in živil (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 8, str. 189).

[46] Glej uvodno izjavo 6 Uredbe št. 392/2004.

[47] Glej Sporočilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu, naslovljeno „Evropski akcijski načrt za ekološko hrano in kmetijstvo“ (COM(2004) 415 final).

[48] Glej spremni dopis z dne 14. junija 2004 za generalnega sekretarja Evropske komisije, ki ga je direktorica Patricia Bugnot poslala generalnemu sekretarju/visokemu predstavniku Javierju Solani v zvezi z delovnim dokumentom služb Komisije – Priloga k sporočilu Komisije, naslovljenemu „Evropski akcijski načrt za ekološko hrano in kmetijstvo“ (dokument 10436/04), str. 13 in 31.

77. Komisija je leta 2014 v oceni učinka osnutka uredbe, ki je postal Uredba 2018/848, po tem, ko je podrobno opisala različne ureditve za uvoz na podlagi skladnosti ali enakovrednosti, navedla, da bi lahko bili vsi uvoženi proizvodi označeni z logotipom ekološke pridelave Evropske unije. [49]

78. Zato je jasno, da obstaja ali je obstajalo več ureditev za uvoz, od katerih ena temelji na skladnosti, druge na enakovrednosti, vse pa so ali so bile namenjene omogočanju uporabe logotipa ekološke pridelave Evropske unije.

79. V tem smislu se skladnost ne razume le kot skladnost s pravili Unije, temveč tudi kot skladnost s pravili zadevnega trgovinskega sporazuma, tretje države ali nadzornega organa, za katera se je štelo, da so enakovredna. Zato je treba člen 25(1) Uredbe št. 834/2007 in člen 33(1) Uredbe 2018/848, v delu, v katerem je navedeno izpolnjevanje zahtev iz uredbe, ki se uporablja, razumeti tako, da se z njima zahteva skladnost s pravili pridelave in nadzora, ki se štejejo za enakovredna pravilom iz uredbe, ki se uporablja.

80. Zakonodajalec Unije pri tej odločitvi ni pozabil na obveščanje potrošnikov.

81. Čeprav je namreč logotip ekološke pridelave Evropske unije enak za vse ekološke proizvode, ne glede na to, ali so uvoženi ali ne, pa se obvezne navedbe, ki ga spremljajo, razlikujejo glede na poreklo surovin in kraj, kjer se izvaja preverjanje skladnosti z ekološkimi standardi.

82. V členu 24(1)(c) Uredbe št. 834/2007 in členu 32(2) Uredbe 2018/848 je tako določeno, da se v primeru uporabe logotipa v istem vidnem polju navede tudi kraj, kjer so bile pridelane surovine, po potrebi v eni od naslednjih oblik: „Kmetijstvo EU“, „Kmetijstvo izven EU“ ali „Kmetijstvo EU/izven EU“.

83. Podobno je tako v Prilogi XI, del B, točka 1, k Uredbi št. 889/2008 (kakor je bila spremenjena z Uredbo Komisije (EU) št. 271/2010 z dne 24. marca 2010 [50]), to je uredbi o izvajanju Uredbe št. 834/2007, kot v Prilogi V, točka 2(a) k Uredbi 2018/848 določeno, da morajo logotip spremljati šifre, katerih prvi dve črki ustrezata kodi ISO države, v kateri se izvaja preverjanje skladnosti.

84. S preučitvijo logotipa in obveznih navedb je torej mogoče izvedeti, prvič, da so bile surovine proizvodov, ki so označeni z logotipom ekološke pridelave Evropske unije in navedbo „Kmetijstvo EU“, pridelane v skladu s standardi Unije in, drugič, da so bila pravila ekološke pridelave države, navedene v kodi države, preverjena, pri čemer je pojasnjeno, da je pristojen tisti nadzorni organ ali izvajalec nadzora, ki je pristojen za nadzor nad izvajalcem dejavnosti, ki je izvedel zadnjo fazo pridelave ali postopek priprave. [51]

85. Proizvod, ki je konkurenčen proizvodu „Blutquick“, ima tako naslednje obvezne navedbe: „US“ in „Kmetijstvo izven EU“. Če bi bilo proizvod „Blutquick“ dovoljeno označiti z logotipom ekološke pridelave Evropske unije, bi bilo treba uporabiti logotip z navedbama „DE“ in „Kmetijstvo EU“.

[49] Glej spremni dopis z dne 26. marca 2014 za generalnega sekretarja Evropske komisije, ki ga je direktor Jordi Ayet Puigarnau poslal generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije Uweju Corsepiusu v zvezi s poročilom o oceni učinka, priloženim predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov, spremembi Uredbe (EU) št. XXX/XXX Evropskega parlamenta in Sveta [uredba o uradnem nadzoru] in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 – del 3/3, str. 52.

[50] UL 2010, L 84, str. 19.

[51] Glej člen 24(1)(a) Uredbe št. 834/2007 in člen 32(1)(a) Uredbe 2018/848.

86. Družba Herbaria je na obravnavi navedla primer proizvoda iz surovin, ki so bile pridelane v Uniji in izvožene v Združene države za predelavo v tej državi. Takšen predelan izdelek bi lahko ob uvozu v Unijo, če je skladen z ameriškimi pravili ekološke pridelave, pridobil logotip ekološke pridelave Evropske unije. Spremljali pa bi ga navedbi „US“ in „Kmetijstvo EU“.

87. Zdi se mi, da je treba na tej stopnji razlogovanja preučiti vprašanje veljavnosti zadevne ureditve. To vprašanje je bilo postavljeno na obravnavi po vprašanju za ustni odgovor sodnice poročevalke v zvezi s členom 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848 in je pripeljalo do intervencije Parlamenta in Sveta v postopku.

88. Naj spomnim, da ima zakonodajalec Unije na področju SKP široko diskrecijsko pravico, ki ustreza političnim odgovornostim, ki mu jih dajeta člena 40 PDEU in 43 PDEU, in da je Sodišče že večkrat presodilo, da lahko na zakonitost ukrepa vpliva le očitna neprimernost ukrepa, ki je bil sprejet na tem področju, glede na cilj, ki ga uresničuje pristojna institucija.[52]

89. Ni sporno, da ureditev, ki se uporablja v obravnavani zadevi, spada v SKP. Cilj te ureditve v korist ekološke pridelave je dvojen: po eni strani oskrbovanje specifičnega trga in s tem zadovoljevanje povpraševanja potrošnikov po ekoloških proizvodih, po drugi strani pa zagotavljanje javno dostopne dobrine in s tem prispevanje k varstvu okolja, dobrobiti živali in razvoju podeželja.[53] Uvoz ekoloških proizvodov torej izpolnjuje ta dvojni cilj. Uvoz na podlagi sistema enakovrednosti omogoča tudi razvoj trga ekoloških proizvodov in spodbujanje okolju prijaznejšega kmetijstva zunaj Unije.

90. V uredbah št. 834/2007 in 2018/848 sta kot cilja navedena tudi zaupanje potrošnikov[54] in lojalna konkurenca[55]. Tudi kar zadeva uresničevanje teh ciljev, se strinjam s Svetom in Parlamentom, da odločitev zakonodajalca Unije, da se omogoči, da se ekološki proizvodi, uvoženi pod določenimi pogoji, označijo z logotipom ekološke pridelave Evropske unije in obveznimi navedbami izvora surovin in države izvora preverjanja skladnosti, zagotavlja, da so potrošniki ustrezno obveščeni in da je konkurenca dovolj lojalna.

91. Kar zadeva lojalno konkurenco, je namreč iz pripravljalnega gradiva za Uredbo št. 834/2007[56] zlasti razvidno, da se je zakonodajalec Unije povsem zavedal nevarnosti nelojalne konkurence, saj so številne delegacije kritizirale uporabo sistema enakovrednosti v okviru smernic Codex Alimentarius[57] ter izrazile bojazen glede izgube zaupanja potrošnikov in zmanjšanja njihovega varstva.

92. Vendar je, kot je navedeno zgoraj, obveščanje potrošnikov zagotovljeno s prisotnostjo logotipa ekološke pridelave Evropske unije in zgoraj navedenih obveznih navedb.

93. Čeprav bi bilo seveda mogoče izbrati druge metode, pa izbrana metoda ni očitno neustrezna, da bi lahko sama vplivala na zakonitost standarda.

[52] Glej sodbo z dne 12. julija 2012, Association Kokopelli (C-59/11, EU:C:2012:447, točka 39 in navedena sodna praksa).

[53] Glej uvodno izjavo 1 Uredbe št. 834/2007 in Uredbe 2018/848.

[54] Glej opombo 44 teh sklepnih predlogov.

[55] Glej uvodni izjavi 3 in 23 ter člen 1(1) in člen 41(2)(c) Uredbe št. 834/2007 ter uvodne izjave 6, 17, 73, 85, 99, 121 in 123 ter člen 46(9) Uredbe 2018/848.

[56] Glej dokument Sveta 8136/06 z dne 6. aprila 2006 o rezultatih dela delovne skupine za kvaliteto živil (ekološko kmetovanje) na sestanku 30. in 31. marca 2006, točka 17.

[57] Smernice CAC/GL 32 Codex Alimentarius v zvezi s pridelavo, predelavo, označevanjem in trženjem ekološko pridelanih živil, ki so bile pripravljene pod okriljem Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo ter Svetovne zdravstvene organizacije.

94. Poleg tega priznavanje enakovrednosti za tretje države ni prepuščeno presoji Komisije. Diskrecijska pravica Komisije je namreč opredeljena s členom 33(2) Uredbe št. 834/2007[58] in mora biti skladna s smernicami CAC/GL 32 Codex Alimentarius.

95. Vsekakor pravilo, katerega zakonitost se izpodbija, ni člen 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848, temveč Izvedbena uredba št. 126/2012, s katero so bile na seznam tretjih držav, katerih sistem je priznan kot enakovreden, dodane Združene države, in sicer le v delu, v katerem omogoča uvoz proizvodov, katerim so dodani vitamini, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat, ki ne izvira iz ekološkega kmetovanja.

96. Zato predlagam, da se na prvo vprašanje predložitvenega sodišča, ki se nanaša na proizvode, uvožene na podlagi enakovrednosti v okviru Uredbe št. 834/2007, v skladu s členom 45(1)(b)(iii) Uredbe 2018/848, odgovori tako: člen 25(1) Uredbe št. 834/2007 je treba razlagati tako, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije skupaj z obveznimi navedbami iz člena 24 te uredbe lahko uporabi za proizvode, uvožene iz tretje države na podlagi člena 45(1)(b)(iii), člena 48(1) in člena 58 Uredbe 2018/848, če so ti proizvodi skladni s pravili pridelave in nadzora te države, ki je vpisana na seznam iz Priloge III k Uredbi št. 1235/2008.

B. Drugo in tretje vprašanje za predhodno odločanje

97. Predložitveno sodišče z drugim in tretjim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, sprašuje, ali iz člena 20 Listine izhaja, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije ali izrazi, ki se nanašajo na ekološko pridelavo v skladu s členom 30(1) Uredbe 2018/848, lahko uporabljajo za predelano hrano, če ta prihaja iz Evropske unije in izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48(1) te uredbe, ne izpolnjuje pa zahtev člena 16(1) navedene uredbe v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f), k tej uredbi.

98. Naj spomnim, da mora proizvod „Blutquick“ izpolnjevati pogoje nove ureditve, to je Uredbe 2018/848, da se zanj lahko uporabi logotip ekološke pridelave Evropske unije.

99. Kar zadeva uporabo izrazov, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, je v členu 30(1) Uredbe 2018/848 ta pridržana za proizvode, pridelane v skladu s to uredbo. Zahtevana skladnost je enaka tisti, ki se zahteva s členom 33(1) navedene uredbe za uporabo logotipa ekološke pridelave Evropske unije. Zato je treba enako analizirati spoštovanje načela enakosti.

100. Poleg tega Sodišče v zvezi s spoštovanjem načela enakosti, določenega v členu 20 Listine, dosledno razsoja, da se primerljivi položaji ne smejo obravnavati različno in da se različni položaji ne smejo obravnavati enako, razen če je tako obravnavanje objektivno utemeljeno.[59]

101. V obravnavani zadevi položaja kljub trditvam družbe Herbaria nista primerljiva in nista enako obravnavana višje v prodajni verigi. Neenako obravnavanje je vsekakor mogoče upravičiti, tudi z vidika potrošnika.

[58] Ta člen določa, da „Komisija lahko […] prizna tretje države, katerih sistem pridelave je v skladu z načeli in pravili pridelave, ki so enakovredna tistim iz naslovov II, III in IV, in katerih nadzorni ukrepi so enako učinkoviti kot tisti iz naslovov V, ter lahko oblikuje seznam teh držav“.

[59] Glej sodbo z dne 8. septembra 2022, Ametic (C-263/21, EU:C:2022:644, točka 56 in navedena sodna praksa).

102. Če namreč preučimo primerljivost položajev pred vstopom na trg, mora biti proizvod „Blutquick“ skladen s predpisi Unije, ameriški proizvod pa z ameriškimi predpisi. Poleg tega mora to skladnost preveriti pristojni nadzorni organ za zadevno državo. Dostop do trga Unije je za proizvode iz Unije samodejen, medtem ko morajo biti ameriški proizvodi uvoženi v skladu z možnostmi iz člena 45 Uredbe 2018/848. Uporaba logotipa ekološke pridelave Evropske unije je pri ameriškem proizvodu le neobvezna. Položaja torej nista primerljiva in ju je mogoče obravnavati različno.

103. Če pa primerljivost preučimo z vidika potrošnika, sta proizvoda, nasprotno, primerljiva, saj oba vsebujeta vitamine, ki niso rastlinskega izvora, in železov glukonat, ki ne izvira iz ekološkega kmetovanja. Vendar z vidika ureditve nista obravnavana enako, saj je ameriški proizvod označen z logotipom ekološke pridelave Evropske unije z oznakama države preverjanja skladnosti „US“ in „Kmetijstvo izven EU“, medtem ko proizvod „Blutquick“ ne sme biti označen s tem logotipom, tudi če bi bili oznaki drugačni. Zato naj bi bila obravnava z vidika potrošnika drugačna.

104. Morebitno neenako obravnavanje je kljub temu utemeljeno z naslednjimi elementi.

105. Prvič, če bi pridobitev logotipa ekološke pridelave Evropske unije za proizvode iz Unije uskladili z ureditvijo, ki je priznana kot enakovredna, čeprav se v nekaterih pogledih razlikuje, bi ureditev Unije o ekološkem kmetovanju izgubila vsakršen učinek znotraj Unije.

106. Drugič, ta ureditev ne vpliva ugodno le na potrošnike, ki lahko uživajo kakovostnejšo hrano, temveč tudi na tla in okolje Unije, do katerih bo ekološka pridelava prijaznejša, kar bo koristilo vsem prebivalcem Unije, tudi tistim, ki ne uživajo ekoloških proizvodov. Posledično zagotavlja varstvo potrošnikov in okolja v skladu s členoma 37 in 38 Listine.

107. Tretjič, s tem, da se omogoči uvoz ekoloških proizvodov, tudi na podlagi enakovrednosti, se na eni strani poveča ponudba ekoloških proizvodov za potrošnike, na drugi strani pa spodbujajo okolju prijazni načini pridelave na drugih geografskih območjih.

108. Zato predlagam, naj se predložitvenemu sodišču odgovori, da člen 20 Listine ne nasprotuje temu, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije iz člena 33(1) Uredbe 2018/848 ali izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, v skladu s členom 30(1) te uredbe, ne morejo uporabljati za predelano hrano, če ta prihaja iz Unije in izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48(1) Uredbe (EU) 2018/848, vendar ne izpolnjuje zahtev člena 16(1) te uredbe v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f), k navedeni uredbi.

V. Predlog

109. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj na vprašanja za predhodno odločanje, ki jih je postavilo Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče, Nemčija), odgovori:

1. Člen 25(1) Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 2092/91

   je treba razlagati tako, da:

se logotip ekološke pridelave Evropske unije skupaj z obveznimi navedbami iz člena 24 te uredbe lahko uporabi za proizvode, uvožene iz tretje države na podlagi člena 45(1)(b)(iii), člena 48(1) in člena 58 Uredbe (EU) 2018/848 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007, če so ti proizvodi skladni s pravili pridelave in nadzora te države, navedene na seznamu v Prilogi III k Uredbi Komisije (ES) št. 1235/2008 z dne 8. decembra 2008 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 v zvezi z ureditvami za uvoz ekoloških proizvodov iz tretjih držav.

2. Člen 20 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah ne nasprotuje temu, da se logotip ekološke pridelave Evropske unije iz člena 33(1) Uredbe 2018/848 ali izrazi, ki se sklicujejo na ekološko pridelavo, v skladu s členom 30(1) te uredbe, ne morejo uporabljati za predelano hrano, če ta prihaja iz Unije in izpolnjuje enakovredna pravila pridelave in nadzora tretje države, ki je priznana v skladu s členom 48(1) Uredbe 2018/848, vendar ne izpolnjuje zahtev člena 16(1) te uredbe v povezavi s Prilogo II, del IV, točka 2.2.2(f), k navedeni uredbi.